

SPRAWOZDANIE PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI ZA 2024 ROK

Informacja o stanie i ochronie obiektów zabytków na terenie Gminy Cmolas

Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2024 – 2027 został uchwalony Uchwałą Nr LIX/447/24 Rady Gminy Cmolas w dniu 25 stycznia 2024r. Podstawę prawną sporządzania gminnego programu opieki nad zabytkami stanowi Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2022, poz. 840 ze zm.), która wprowadza obowiązek sporządzania przez samorządy, zarówno wojewódzkie, powiatowe oraz gminne, programów opieki nad zabytkami oraz programów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

Celem programu opieki nad zabytkami jest dążenie do osiągnięcia odczuwalnej i akceptowanej społecznie poprawy w zakresie stanu zachowania i utrzymania obiektów zabytkowych, zasobu dziedzictwa kulturowego oraz zachowania krajobrazu kulturowego. Istotnym jest, aby poprawa ta dokonywała się przy współudziale mieszkańców Gminy zaangażowanych w opiekę nad zabytkami, w różnych formach ich aktywności (np. praca zawodowa, działalność społeczna, wynikająca z prawa własności lub użytkowania obiektu zabytkowego).

Przedmiotem programu jest Gmina Cmolas jako obszar jednostki samorządu terytorialnego oraz miejsce lokalizacji zabytku, zasobu dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego.

Obowiązkiem organu w tym względzie jest pobudzanie i usprawnianie mechanizmów regulujących kwestie opieki nad zabytkami oraz tworzenie i wspieranie inicjatyw mających na celu taką opiekę. Wskazane w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami działania są zgodne z innymi dokumentami programowymi i odpowiadają regulacjom prawnym ochrony. Na terenie gminy znajduje się 38 obiektów zabytków wśród, których znajdują się te które zostały wpisane do Rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Obowiązek opieki nad zabytkami nakładają na samorządy dwie ustawy:

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w art. 7 pomiędzy zadaniami własnymi gminy wymienia m.in. sprawy kultury w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na organy samorządowe obowiązek:

- uwzględnienia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przy sporządzaniu i aktualizacji Strategii Rozwoju Gmin, Studiów Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, Plan Ochrony Zabytków, Program Rozwoju Lokalnego,
- prowadzenie gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków,
- przekazywania Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 dni przyjęte zawiadomienie o odkryciu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem lub zabytkiem archeologicznym,
- sporządzania na okres 4 lat Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami,
- oceny Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.



**Tabela 1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora
Zabytków w Przemyśle**

Na terenie Gminy Cmolas figurują następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

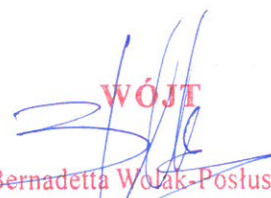
Lp.	Nazwa zabytku i data powstania	Forma własności	Użytkowanie	Położenie	Nr w rejestrze i data wpisania
1.	Kościół szpitalny p.w. Przemienienia Pańskiego data powstania 1646 rok	Wyznaniowa	Kościół	Cmolas	A-1224 12.10.90
2.	Kościół Parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP data powstania 1900 rok	Wyznaniowa	Kościół	Ostrowy Tuszowskie	A-153 06.06.2006
3.	Kościół parafialny p.w. Św. Św. Stanisława i Wojciecha data powstania 1649 rok	Wyznaniowa	Kościół	Poręby Dymarskie	A-956 25.03.76
4.	Kościół p.w. Św. Anny data powstania 1759 rok	Wyznaniowa	Kościół	Trzęsówka	A-83 07.04.2004
5.	Kaplica cmentarna data powstania 1869 rok	Wyznaniowa	Kaplica	Trzęsówka	A – 689 08.11.2011
6.	Pozostałości po kościele p.w. Św. Św. Stanisława i Wojciecha - ogrodzenie	Wyznaniowa		Cmolas	A – 793 12.10.1990
7.	Pozostałości po kościele p.w. Św. Św. Stanisława i Wojciecha - fundamenty	Wyznaniowa		Cmolas	A – 793 12.10.1990
8.	Ołtarz obraz Matki Bożej z dzieciątkiem stanowiący wyposażenie kapliczki przydrożnej	Prywatna	Kapliczka	Ostrowy Tuszowskie	B – 981 14.09.2020
9.	Kaplica pw. Matki Bożej obok numeru 105 a	Prywatna		Ostrowy Tuszowskie	A – 1733 28.09.2021r.

W 2024 roku cztery Parafie Rzymsko – Katolickie z terenu naszej gminy otrzymały środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków – Polski Ład

1. Parafia Rzymsko – Katolicka pw. św. Stanisław i św. Wojciecha w Porębach Dymarskich - Rekonstrukcja i wymiana stolarki okiennej w zabytkowym kościele – całkowity koszt 152 950,50 zł w tym 149 891,49 zł z programu RPOZ - 3059,01 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.



2. Parafia Rzymsko – Katolicka pw. św. Stanisław i św. Wojciecha w Porębach Dymarskich - Prace remontowo konserwatorskie przy polichromii nawy głównej oraz konserwacja techniczna tablicy erekcyjnej z XVII wieku w zabytkowym kościele – całkowity koszt 336 723, 00 zł w tym 329 988,00 zł z programu RPOZ, 6 735,00 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.
3. Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Cmolasie – prace remontowo konserwatorskie przy ołtarzu głównym i dwóch bocznych w zabytkowym kościele filialnym – całkowity koszt 152 892, 08 zł w tym 149 834,23 zł z programu RPOZ, 3057,85 wkład własny dotującego Gmina Cmolas.
4. Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Cmolasie – prace remontowo konserwatorskie przy pokryciu dachowym kościoła – gont a także przy poszyciu kościoła czyszczenie i impregnacja, prace przy murze ogrodzeniowym – VI etap oraz renowacja organów w zabytkowym kościele filialnym całkowity koszt 329 998,18 w tym 323 398,21 zł z programu RPOZ, 6 599,97 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.
5. Parafia rzymsko – Katolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Ostrowach Tuszowskich – prace remontowo konserwatorskie na zabytkowym kościele polegające na konserwacji tynków cokołów z uzupełnieniem profilów gzymsowych cokołu wraz z wykonaniem scalenia kolorystycznego tynków cokołu całkowity koszt 339 500,00 zł w tym 332 710,00 zł z programu RPOZ - 6 790,00 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.
6. Parafia rzymsko – Katolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Ostrowach Tuszowskich – prace remontowo konserwatorskie w zabytkowym kościele polegające konserwacji dwóch rzeźb drewnianych polichromowanych figur Św. Jana Kantego i św. Jana Nepomucena oraz wykonanie prac konserwatorskich przy dolnych partiach polichromii całkowity koszt 152 752,00 zł w tym 149 696,96 zł z programu RPOZ - 3 055,04 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.
7. Parafia rzymsko – Katolicka pw. św Anny w Trzęsówce – wykonanie prac budowlano konserwatorskich polegających na częściowym remoncie konstrukcji więźby dachowej wraz z wymianą obłachowania na nowe z blachy aluminiowej połaci dachowej wieży, nawy, prezbiterium, sygnaturki, kaplicy wraz z modernizacją instalacji odgromowej na zabytkowym drewnianym kościele całkowity koszt 1000 000,00 zł w tym 980.000,00 zł z programu RPOZ - 20.000,00 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.
8. Parafia rzymsko – Katolicka pw. św Anny w Trzęsówce – wykonanie prac budowlano konserwatorskich na zabytkowym drewnianym kościele – remont posadowienia całkowity koszt 408.000,00 zł w tym 399.840,00 zł z programu RPOZ - 8 160,00 zł wkład własny dotującego Gmina Cmolas.


WÓJT
Bernadetta Wołak-Posłuszny